

بالتندەكان

مجموعه د نهمين دؤسكى

گۆلە لە ئەسماندا ئەفرە

نزیکەى (٩٠٠٠) جوۆرى بالتندان لە سەر رووى زەویدا هەنە، هەندى بالتندە زۆر بچووکن وەک شیراومیژی پەرەژین کە درێژییەکەى تەنیا (٦) سەنتیمەترە و گرانییەکەى (٢) گرامە. هەندیکیش زۆر گەورەن وەک (وشرمرخ) (نەعامە) کە بلندییەکەى نزیکەى (٣) مەترە و گرانییەکەى (١٥٠) کیلوگرام ئەبێت.

بالتندە بەرەنگ و شێوە و روخسارەو زۆر لەگەڵ یەکدی جودان، بەلام هەمووشیان پێکەووە هەندى نیشانەى هاوبەشیان هەن کە بالتندەکان لە گیانەووەرەکانى دیکە جیا ئەکاتەووە. بۆ نمونە هەموو بالتندەکان پەڕپیان هەیە و بەو پەڕانەووە تینى لەشیان ئەپاریزن و هەروەها هەموو بالتندەکان بالیان هەیە و بەو بالانەووە ئەفرن، جگە لە هەندى بالتندە وەک کیوی و وشرمرخ و بەتریق کە لەبەر گرانی لەشیان ناتوانن بفرن و بالەکانیان بۆ کارى تر بەکار دێن. بۆ نمونە بەتریق بە بالەکانى مەلەوانى ئەکات و وشرمرخ و کیویش بالەکانیان لە غارداندا بەکار دێن.

شیراومیژی پەرەژین
بچووکتەرتین بالتندە

وشرمرخ

گەورەترین بالتندە

کیوی

هه موو بالنده كان هیلکه نه کهن و دوایی له سه رییان
کورک نه بن و جوجه له یان لی دهر نه چن.
بالنده کانیش وهک هه موو گیانه و درانی دی پتو بیستییان
به خواردن و خواردنه وه هه یه.

خواردنی نه وانیش زۆر جوړن بگره له شیراوی گولان و
میش و مه گه زو دانوو دانه ویله و تا نه گاته ماسی و بوق
و مشک و که رویشک، و مرؤف نه توانیت له
دنه و گیانه وه بزانیته کا نه و بالنده یه چ نه خوات.

زۆر به ی بالنده کان هیلانه نه کهن و هیلانه ی
هه ندیکیشیان به راستی نمونه ن بۆ هونه ری نه ندازیاری.
هه ندی بالنده نیشته جین، واته ماوه ی سال هه مووی
له یهک شویندا نه میننه وه وهک که و سوپسکه و پوړ و
زۆری دی.

هه ندیکیش کوچ نه کهن واته به هار و هاوین له شوینی
نه بن و پایز و زستانیش له شوینیکی دیکه. وهک
له قلهق و په ره سیلکه و زۆری تر.

